

INBRENG BO AKKERBOUW VOOR AO GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN OP 6 JUNI 2019

Introductie

Brancheorganisatie Akkerbouw vertegenwoordigt ketens van uitgangsmateriaal, teelt, handel en verwerking. BO Akkerbouw richt zich met o.m. onderzoek en innovatie op onderwerpen die meerdere gewassen en ketens raken en bepalend zijn voor de toekomst van de sector. Leden/partners zijn LTO Nederland, NAV, NAJK, Agrifirm NWE, Avebe, Comité van Graanhandelaren, Cosun, CZAV, NAO, Plantum, Vavi en Van Iperen.

Eigen actieplan

In september 2018 presenteerde BO Akkerbouw het [actieplan Plantgezondheid](#). Daarin beschrijven we de ambitie voor 2030: *Koploper zijn in aantoonbare duurzame teeltmethoden die onze afnemers erkennen en maatschappelijk waardering krijgen. Emissies van gewasbeschermingsmiddelen naar het milieu beperken we tot het uiterste minimum en onze akkerbouwproducten houden we nagenoeg residuvrij. Rentabiliteit zowel op de korte als middellange termijn blijft hierbij leidend.*

Met haar leden, betrokken partners en vele akkerbouwers werkt BO Akkerbouw met diverse activiteiten aan de uitvoering van het actieplan, dat aansluit bij de ambitie Plantgezondheid van LTO Nederland. Op onze site treft u een overzicht aan van de [status in het voorjaar van 2019](#). De sector maakt serieus werk van haar ambitie en doelen!

Faciliterend beleid

We verwachten dat de overheid de initiatieven van de sector faciliteert en pleiten voor:

- *Geen ad hoc, niet-wetenschappelijk onderbouwde verboden op chemische middelen;*
- *Versnelling toelating middelen op basis van natuurlijke, biologische of laag-risicostoffen;*
- *Adequate etikettering van middelen van natuurlijke oorsprong;*
- *Heldere wet- en regelgeving voor zorgvuldige toepassing van biostimulanten;*
- *Meer ruimte en meer maatwerk in mestwetgeving om het groeiende tekort aan effectieve organische stof aan te vullen, met o.a. organische bodemverbeteraars;*
- *Voldoende beschikbaarheid publiek budget voor onderzoek naar weerbare teeltsystemen;*
- *Extra stimulans voor bevorderen biodiversiteit bij akkerbouwers via adequate vergoeding;*
- *Passend wettelijk kader voor nieuwe veredelings technieken en producten die hiermee gemaakt worden, zodat verdelingsprocessen zijn te versnellen voor de ontwikkeling van weerbare rassen.*

Ter onderbouwing van ons pleidooi, het volgende:

Balans in beleid

De akkerbouwsector heeft oog voor maatschappelijke belangen als het milieu en zorgen van omwonenden bij gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. We begrijpen de emoties die met regelmaat oplaaien rond deze thema's. Ze vormen drijfveren om als sector voortvarend verder te gaan op de ingeslagen koers met het actieplan. Zoals effecten van de verandering van het klimaat op de teeltpraktijk ook een motief zijn, net als de noodzaak om de vitaliteit van bodems te verbeteren. BO Akkerbouw, haar leden en diverse partners stimuleren en ondersteunen akkerbouwers om vertrouwen te hebben in en te investeren in duurzamere teeltmethoden. Ad hoc en irrationeel beleid ondermijnt echter dit (langjarige!) proces en leidt eerder tot stappen terug dan vooruitgang.

Beleid doet afbreuk aan koers

Bij de publicatie van de LNV-Toekomstvisie Gewasbescherming 2030 stelde BO Akkerbouw dat deze aansluit bij ons actieplan. Om onze gezamenlijke ambitie en doelen te realiseren, moeten we innovaties versnellen. Goed faciliterend LNV-beleid versterkt ons actieplan. Bij een bedrijfsbezoek aan gedupeerde bietentelers maakten we als akkerbouw op 27 mei jl. aan minister Schouten helder dat het overheidsbeleid momenteel afbreuk doet aan onze koers naar duurzamere teeltmethoden. De benodigde paradigmashift waar de LNV-Toekomstvisie over rept voor de teelt, gaat niet slagen zonder 'omslag' in beleid. Naar een beleid dat betrouwbaar en consistent is, en vertrouwen en steun geeft aan inspanningen van akkerbouwers in hun streven de teelt te verduurzamen.

Niet alleen op bord van akkerbouwers

Dit is een langjarig proces, dat we niet alleen op het bord van akkerbouwers mogen leggen. BO Akkerbouw, haar leden en diverse partners maken werk van die ondersteuning. Dat vindt gehoor, wijst een enquête onder akkerbouwers uit. Van de geënquêteerden noemt 85% een teeltadviseur als belangrijkste partner om de teelt met plantgezondheid op een rendabele manier duurzamer te maken. Voornaamste knelpunt is voor veel akkerbouwers het afnemend pakket aan gewasbeschermingsmiddelen en gebrek aan alternatieven dat daarvoor in de plaats beschikbaar komt. In de huidige praktijk zien we dat dit knelpunt leidt tot verloren gewas, kwalitatief en kwantitatief minder opbrengst en negatief milieu-impact.

Integrale benadering

Vanuit BO Akkerbouw werken we eraan om met akkerbouwers, hun adviseurs en zogeheten beslissingsondersteunende systemen 'de plantgezondheid' meer integraal te benaderen. Dit betekent onder meer bij (advisering over) keuzes in de bedrijfsvoering te kijken naar effecten op een heel bouwplan of gewasrotatie. Belangrijke bouwstenen zijn vitale bodems, weerbare rassen en biodiversiteit, en gewasbeschermingsmiddelen zijn dat evenzeer. De minister geeft in haar visie aan dat passende wet- en regelgeving en/of experimenteerruimte nodig is om nieuwe veredelingstechnieken toe te kunnen passen. Dit juichen we toe (in het besef dat veredeling geen korte-termijn oplossing biedt). Het huidige ad hoc beleid voor toelating van gewasbeschermingsmiddelen (ook die met laag-risico-stoffen), maakt echter van de huidige teeltpraktijk een experiment, zoals we nu bij het plotse verbod op zaadcoating met neonicotinoïden zien bij de bietenteelt. Dit is niet acceptabel.

Landbouwkundige belangen

De EU-lidstaten moeten bij het beleid voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen de landbouwkundige belangen meewegen. Dit uitgangspunt is bekrachtigd in een uitspraak van het Hof van Justitie in april 2018. Wij pleiten ervoor dit uitgangspunt door te trekken naar de hiervoor benoemde integrale benadering. Dat kan inhouden dat van specifieke middelen het gebruik wordt afgebouwd met een overgangsperiode, opdat de sector tijd heeft om aan alternatieven te werken. Dat is bij het besluit over neonicotinoïden niet gebeurd, terwijl er de mogelijkheid was een tijdelijke vrijstelling te verlenen. Tien EU-lidstaten maakten hiervan wel gebruik, waardoor er nu geen sprake meer is van een gelijk speelveld en Nederlandse akkerbouwers op een achterstand komen te staan.

Functie in teeltsysteem

Bij alternatieve 'groene middelen' op basis van natuurlijke, biologische of laag-risicostoffen is juist een versnelling in de toelating nodig. Verder dient toelating en gebruik van specifieke middelen te worden beoordeeld op een integraal effect op het milieu. De hetze rond glyfosaat gaat volledig voorbij aan de functie van dit middel in teeltsystemen met niet-kerende grondbewerking. Dit is goed voor de opbouw van het organisch stofgehalte, legt CO₂ vast, geeft meer biodiversiteit en legt meer mineralen vast dankzij jaarrond grondbedekking. Zonder glyfosaat of een geschikt alternatief, zal de akkerbouwer weer voor een kerende grondbewerking kiezen (ploegen) en gaan voornoemde winst voor milieu én een duurzamere teeltmethode verloren.